

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Hradec Králové

Inspekční zpráva

Zvláštní škola a Pomocná škola, Trutnov, Horská 160

Horská 160, 541 02 Trutnov

Identifikátor školy: 600 024 610

Zřizovatel: Školský úřad Trutnov, Horská 5, 541 75 Trutnov

Školský úřad Trutnov, Horská 5, 541 75 Trutnov

Termín konání orientační inspekce: 13., 14. a 17. prosince 1999

Č. j.	093 006/00 - 5060
Signatura	oi5nt202

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Zvláštní škola a Pomocná škola, Trutnov, Horská 160 (dále jen škola) sdružuje kromě Zvláštní školy s kapacitou 150 žáků a Pomocné školy s kapacitou 12 žáků také Přípravný stupeň (kapacita 18 žáků). Škola zahrnuje odloučené pracoviště v Žacléři, Komenského 339, kde je v letošním školním roce umístěna jedna třída pro žáky přípravného stupně a druhého až čtvrtého ročníku (celkem osm žáků).

Budova školy v Trutnově je užívána na základě nájemní smlouvy o nájmu nebytových prostor uzavřené mezi Městem Trutnov a Školským úřadem Trutnov. Jedná se o třípodlažní objekt, ve kterém je současně umístěno několik tříd nedaleké základní školy. Škola disponuje vlastní tělocvičnou, cvičnou kuchyňkou, dvěma dílnami a venkovním pozemkem, na kterém jsou záhony a skleník pro realizaci pěstitelských prací a dále víceúčelové hřiště. Stravování žáků a personálu umožňuje školní jídelna umístěná v pavilonu v těsném sousedství školy.

Orientační inspekce byla zaměřena na úroveň vzdělávání ve zvláštní škole. Výuka probíhá podle *Vzdělávacího programu zvláštní školy*, který schválilo MŠMT ČR pod č. j. 22 980/97 dne 20. 6. 1997 jako učební dokument pro zvláštní školy. Ve zvláštní škole vyučuje celkem 14 pedagogů, z nichž třináct splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti ve smyslu odst. 4 § 2 vyhlášky MŠMT č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců.

Třídy jsou prostorné, pro výuku vhodně uspořádané a vybavené, s vyhovujícími tepelnými a světelnými podmínkami. Pouze třída, která vznikla vzhledem k nárůstu žáků až po začátku školního roku, zcela neodpovídá psychohygienickým požadavkům, neboť světlo přichází nesprávně z levé strany. Úprava této třídy není dle vyjádření vedení školy při provozu možná, změně v uspořádání tabule a školního nábytku musí předcházet nezbytné stavební úpravy. Učebny jsou vybaveny standardním školním nábytkem různého druhu a stáří. Některé lavice neodpovídají svou velikostí výšce žáků, některé jsou značně poničené. Jejich výměna není možná, škola žádné zásoby nábytku nemá. Učebny byly esteticky vyzdobeny pracemi žáků a pedagogů, dále návodnými tabulemi vztahujícími se k probíranému učivu a různými informativními nástěnkami.

Ve třídě 1. a 2. ročníku je v průběhu vyučování přítomna asistentka. Jejím úkolem je pomoc při práci se žáky ze znevýhodněného sociokulturního prostředí, jichž se ve třídě sešlo velké množství. V případě potřeby vypomáhá i v jiných třídách.

Český jazyk

V rámci inspekční činnosti byly postupně provedeny hospitace ve třídách všech stupňů zvláštní školy, byly shlednuty hodiny čtení, literární výchovy, jazykové výchovy, jazykového vyučování, slohového výcviku a psaní. Byl shledán soulad časové dotace předmětu s učebním plánem užívaného vzdělávacího programu. Na základě namátkové kontroly zápisů v třídních knihách, tematických plánů a sešitů žáků lze konstatovat, že členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá učebním osnovám, nedochází k obsahové duplicitě a učební osnovy jsou postupně plněny. Sledované hodiny měly většinou jasně dané a vhodné záměry a cíle, které navazovaly na dřívější výuku a umožňovaly návaznost výuky příští. Užívané materiály a pomůcky měli učitelé většinou včas připraveny.

Naprostá většina vyučujících splňovala podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Učitelé prokazovali znalosti základních pedagogických dovedností, které však nebyly vždy cíleně využívány v praxi - z toho pramenily určité nedostatky, které byly v jejich práci

zjištěny a s ředitelem školy postupně prodiskutovány (např. v oblasti dodržování didaktických zásad, rozvoji komunikativních dovedností žáků, organizační zvládnutí hodin, nedostatečný důraz na správné návyky žáků - držení psacího pera, sezení při psaní apod.).

Materiální podmínky výuky jsou vedením školy relativně dobře zabezpečeny, ne vždy jsou učitelé využívány při výuce (především didaktická technika). Psychohygienické podmínky ve smyslu členění hodin, relaxace a tempa výuky byly značně rozdílné u jednotlivých vyučujících. Učitelům se vždy nedařilo udržet pozornost žáků a jejich zájem o výuku po celou dobu trvání vyučovací jednotky. Spád a tempo výuky neodpovídaly vždy aktuálnímu stavu třídy. V hodinách, kde docházelo k častému střídání činností, bylo tempo podstatně živější a žáci projevovali více aktivity. Relaxační chvíle, které by prakticky zajišťovaly odpočinek žáků a nebyly jen účelovým prvkem, nebyly zařazeny.

Začátek hodin byl většinou hladký a rychlý a navozoval kladný postoj žáků vůči činnostem, které v hodině následovaly. Závěrečné fáze vyučovacích hodin však nebyly vždy dobře využity. Pokyny a pravidla, které učitelé vydávali, byly jasné a žáci je respektovali. Výrazným nedostatkem byla absence názoru ve vyučování, tedy zapojení více smyslů pro aktivní učení. Metody bezprostředního poznávání skutečnosti, které by vedly k přímému smyslovému poznání světa, a praktické metody zajišťující bezprostřední manipulaci s věcmi a jevy, nebyly zaznamenány. V naprosté většině shlednutých hodin byly využívány metody frontálního vyučování při absenci jakékoliv vnitřní diferenciaci. Učitelé věnovali pozornost mezipředmětovým vazbám, snažili se přiblížit žákům učivo poukazem na jejich životní zkušenosti, avšak téměř výhradně pouze formou výkladu.

Učitelé hodnotili žáky během hodiny, a to s důrazem na pozitivní stimulaci. Zpětná vazba nesloužila pouze k nalezení chyb a k jejich opravě, ale také jako povzbuzení k dalšímu úsilí žáků, k udržení a posílení jejich sebedůvěry. V některých případech dostali žáci možnost podílet se na hodnocení své práce. Hodnocení výkonu učitelem bylo většinou objektivní, spravedlivé a zdůvodněné. Klasifikace nebyla zaznamenána.

Učitelé nevytvářeli dostatek prostoru k vyjadřování vlastního názoru žáků, žáci nebyli systematicky vedeni ke komunikaci. Učitelé měli ve třídě přiměřenou autoritu, kterou žáci uznávali a přijímali. Sledovali chování žáků a uskutečňovali vhodné kroky k tomu, aby předešli projevům nežádoucího chování. Osobnost žáků byla učiteli plně respektována, učitelé zachovávali individuální přístup k žákům. Jejich styl projevu byl většinou přátelský, navozoval tvořivou atmosféru ve třídě.

Vzhledem k absenci standardizovaných evaluačních nástrojů nebyla hodnocena úroveň vědomostí, dovedností a sociálních kompetencí žáků vzhledem k možnostem a podmínkám, ve kterých výuka probíhala.

Plánování a příprava výuky vzhledem k vzdělávacímu programu a podmínkám, ve kterých výuka probíhala, jsou hodnoceny jako velmi dobré. Personální zajištění výuky je vynikající, materiální podmínky jsou velmi dobré. Psychohygienické podmínky jsou hodnoceny jako dobré. Účelnost a vhodnost organizace výuky, použitých forem a metod práce, jsou na průměrné úrovni. Účinnost motivace a způsobu hodnocení žáků ve vyučovacím procesu je velmi dobrá. Úroveň spolupráce a komunikace je dobrá. Výsledky výuky nebyly hodnoceny. Celkově je kvalita vzdělávání v českém jazyku hodnocena jako velmi dobrá.

Matematika

Byly sledovány čtyři hodiny matematiky. Hospitace proběhly v hodinách výuky nižšího,

středního i vyššího stupně zvláštní školy. Časová dotace hodin matematiky odpovídá ve všech ročnících deklarovanému učebnímu plánu. Členění učiva do jednotlivých ročníků je v souladu s učebními osnovami. Tematické plány jsou zpracovány a dodržovány. Výukové cíle jsou stanovovány vhodně, žáci jsou s nimi seznamováni jen ojedinele. Kontrolou zápisů v třídních knihách byla ověřena návaznost probírané látky na předcházející učivo.

Vyjma jednoho vyučujícího, který si doplňuje potřebné vzdělání, splňují tři ostatní učitelé podmínky pedagogické a odborné způsobilosti pro vyučování ve speciální škole. Všechny sledované hodiny byly odučeny v kmenových třídách. V jedné ze tříd mají žáci k dispozici počítač s nainstalovanými výukovými programy. Žáci této třídy prokázali při výuce kvalitní znalosti a dovednosti v zacházení s počítačem, jehož užitím se podstatně zvýšila efektivita práce. Žáci mají učebnice a pracovní sešity nakladatelství Septima. Názorné pomůcky byly v průběhu hospitací užívány pouze v nižších třídách. Učební prostředí tříd je podnětné a estetické, v části tříd jsou k výzdobě užívány mimo jiné i práce žáků. Psychohygienické zásady ve výuce nebyly vždy dodrženy, žákům v některých třídách nebyla dána možnost relaxace a odpočinku.

Struktura hodin odpovídala věku žáků a výukovým cílům. Výjimku tvořila hodina, kde jediným cílem byla oprava samostatné práce z minulé hodiny. Předvedený způsob práce odpovídal spíše střední škole než škole zvláštní. Převážně byla užívána frontální výuka, skupinové, párové či problémové vyučování nebylo zařazeno vůbec. Chybělo využití dalších zdrojů informací, nebyl vytvořen prostor pro samostatné a aktivní učení, žáci nebyli vedeni k možnosti aplikovat učivo. Ojedinele bylo využito mezipředmětových vztahů. Ve využití vyučovacího času byly shledány rozdíly, rovněž tak v diferenciaci úkolů podle schopností žáků. Ve sledovaných hodinách nebyli žáci vedeni ke schopnosti aplikovat učivo, přestože učivo matematiky nabízí v tomto směru řadu možností. Učivo ve všech třídách bylo interpretováno věcně správně.

Vstupní i průběžná motivace byla využívána jen zřídka. Přístup učitelů k žákům byl většinou přátelský a vstřícný. Pouze v jedné třídě byl konstatován přístup příliš strohý s prvky ironie a s nízkou mírou potřebného pedagogického taktu. Pozorování v hodině potvrdilo, že žáci jsou na tento způsob jednání učitele zvyklí. Kontrola sešitů a žakovských knížek prokázala kvalitní průběžné vyhodnocování výsledků učiva, sešity jsou pravidelně kontrolovány a opravovány, frekvence známek v žakovských knížkách je vyhovující. V žádné ze sledovaných hodin nebyli žáci klasifikováni, objektivnost hodnocení výkonu žáků tedy nebylo možné provést. V závěru hodin bylo hodnocení výkonu prováděno jen zřídka, sebehodnocení vůbec.

Komunikativní schopnosti nebyly záměrně rozvíjeny, většinu hodiny mluvili učitelé, žáci odpovídali na případné otázky většinou jednoslovně. V jednom případě byl mluvní vzor učitele hodnocen jako vynikající, v jednom případě bylo učitelkou tolerováno a nekorigováno užívání nesprávných tvarů spisovné češtiny. Projevy nežádoucího chování žáků se objevovaly zřídka a byly učiteli citlivě korigovány. Četnost těchto projevů přímo souvisela s užíváním vhodných vyučovacích metod a forem práce. S tím souvisel i vztah projevovaný žáky k výuce předmětu.

Hodnocení výsledků výuky bylo vzhledem k absenci standardizovaných evaluačních nástrojů prováděno pozorováním práce žáků a kontrolou jejich prací v sešitech. S přihlédnutím k různé hloubce mentálního postižení zařazených žáků se výsledky výuky v matematice jeví jako dobré.

Plánování a příprava výuky v matematice jsou v souladu s učebními dokumenty. Personální podmínky výuky ve smyslu odborné a pedagogické způsobilosti učitelů jsou velmi dobré. V oblasti materiálních podmínek je stav velmi dobrý, u psychohygienických podmínek jsou pozitivní a negativní zjištění zhruba v rovnováze. Převažuje přátelský

a vstřícný přístup vyučujících k žákům, užívané formy a metody výuky jsou hodnoceny jako dobré. Určité rezervy byly shledány v oblasti motivace, interakce a komunikace. V hodnocení žáků nebyly shledány závady. Výsledky výuky jsou na základě pozorování hodnoceny jako dobré.

Celkově je kvalita vzdělávání v matematice hodnocena jako dobrá.

Pracovní vyučování

Výuka pracovního vyučování probíhá koedukovaně v prvních pěti ročnících, od 6. ročníku je dělená. Žáci 6. a 7. ročníku jsou rozděleni do tří skupin - dvě skupiny jsou chlapecké a jedna dívčí. Protože žáci 7. ročníku mají týdně o 1 hodinu více, je tato hodina odučena společně pro chlapce i děvčata jinou vyučující. Žáci 8. a 9. ročníku jsou rovněž rozděleni do tří skupin, přičemž 1 skupina je chlapecká, 1 dívčí a 1 smíšená. Do smíšené skupiny jsou zařazeni žáci s méně rozvinutou jemnou motorikou. V průběhu inspekce byly sledovány dílenské práce v devíti skupinách žáků. Práce pro domácnost nebyly zařazeny, neboť ve cvičné kuchyni probíhají úpravy, pěstitelské práce rovněž ne vzhledem k aktuálnímu ročnímu období. Náplň práce sedmi skupin byla ovlivněna blížícími se Vánocemi. Žáci pracovali s papírem a přírodním materiálem, přestože se tyto okruhy v osnovách vyšších tříd již nevyskytují. Vyráběli vánoční stromky, věnce, řetězy, zvonky a přání, chystali pro ptáky vánoční nadílku. Pouze dvě skupiny žáků pracovaly ve školních dílnách a věnovaly se práci se dřevem.

Časová dotace výuky pracovního vyučování je ve všech ročnících v souladu se vzdělávacím programem zvláštní školy. Členění učiva do jednotlivých ročníků bylo ověřováno pouze podle tematických plánů, zápisy v třídních knihách plnění plánů neprokázaly. Důvodem prozatímního neplnění je rekonstrukce oken v budově školních dílen, která trvala od září do poloviny listopadu. Tematické plány zpracovávají učitelé každý pro svou třídu, což má v průběhu let školní docházky za následek občasnou obsahovou duplicitu. Například vánočního kapra z papíru vyráběli žáci 2., 4. a 7. ročníku, přičemž použitá technika byla nejméně náročná u žáků nejvyššího ročníku.

K výuce pracovního vyučování je pedagogická a odborná způsobilost vyučujících využívána částečně, jen část hodin pracovního vyučování učí jiný než třídní učitel. Ve škole je dostatek vhodných prostor pro výuku předmětu. Cvičná kuchyně ani pozemek se skleníkem nebyly z výše uvedených důvodů hodnoceny, pro dílenské práce je k dispozici samostatná přízemní budova ve dvoře školy. V ní jsou umístěny dvě prostorné dílny se vším potřebným zázemím (chodba, sociální zařízení, uzamykatelná místnost s elektrickými stroji). Dílny se od sebe liší velikostí pracovních stolů, jsou v odpovídajícím množství vybaveny potřebným nářadím a dostatkem materiálu. Je řádně vyvěšen řád školní dílny, k dispozici je lékárnička. Přestože v hlavní budově školy je vzorný pořádek, o budově školních dílen se totéž říci nedá. Rekonstrukce oken skončila již před měsícem, v dílnách je však stále nepořádek, neurovnané dřevo, vrstvy prachu apod. Stav dílen budí dojem, že o úklid se starají pouze žáci v rámci výuky pracovního vyučování. Protože v dílnách tráví žáci i několik hodin týdně, je tento fakt hodnocen jako závažný nedostatek.

Výběr činností byl vzhledem k věku žáků a ke skutečnosti, že pracovní vyučování je jedním ze stěžejních předmětů zvláštní školy, v některých případech málo náročný a neodpovídající věku žáků. Vzhledem k předvánoční době nelze v tomto směru vyvozovat závěry, proto náročnost a vhodnost výběru práce není v inspekční zprávě hodnocena. Ke dvěma skupinám sledovaným při dílenských pracích nejsou připomínky. Struktura hodin, způsob vedení učitelkou, výběr činností i pracovní návyky žáků byly na požadované úrovni. Docházelo i k diferenciaci podle stupně rozvoje motoriky žáků a podle rozdílného pracovního tempa.

Vstupní i průběžná motivace byla rovněž ovlivněna vánočními svátky, vánoční atmosférou

doplňovaly i reprodukované koledy. Problémy s udržením zájmu a kázně žáků se neobjevily. Učitelé po stránce metodické i odborné vedli hodiny správně, jedinou výjimkou byla věcná chyba týkající se učiva přírodovědy, kdy žáci pod přímým vedením učitelky vystříhovali rybu se hřbetní ploutví na bříše.

Prostor pro diskusi nebyl ve sledovaných hodinách vytvořen, charakter práce a zaujetí žáků to neumožňovaly. Z vánoční výzdoby tříd bylo zřejmé, že se blížícím se svátkům věnují i v jiných hodinách. Vztah žáků k výuce byl pozitivní.

Plánování a příprava výuky v pracovním vyučování jsou v souladu s učebními dokumenty, plány zatím nejsou z provozních důvodů zcela dodržovány. Personální podmínky výuky ve smyslu odborné a pedagogické způsobilosti učitelů jsou velmi dobré. V oblasti materiálních podmínek je stav velmi dobrý, v podmínkách psychohygienických byly shledány určité rezervy. Přístup vyučujících k mentálně postiženým žákům je vstřícný a odpovídajícím způsobem náročný. Motivace žáků byla prováděna vhodně, způsob interakce a komunikace přispíval k velmi dobré úrovni dosahovaných výsledků. Hodnocení žáků bylo prováděno slovně, výhradně motivujícím způsobem. Výsledky výuky v předvedených hodinách jsou dobré. Celkově je kvalita vzdělávání v pracovním vyučování hodnocena rovněž jako dobrá. V hodnocení není z výše uvedených důvodů zahrnuto plnění učebních osnov v jednotlivých ročnících.

Hodnocení kvality vzdělávání

Kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech je na základě zjištěných skutečností celkově hodnocena jako dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitel školy stanovil na základě analýzy podmínek školy a prostředí, ve kterém se škola nachází, koncepční záměry, které jsou součástí dokumentu *Koncepce a roční plán školy 1999 - 2000*. Uvedené koncepční záměry v základních rysech stanoví především výchovně - vzdělávací cíle, dále určuje priority v materiálně-technické a personální oblasti. Koncepční záměry jsou reálné a vytvářejí předpoklad pro účinné plánování a řízení výchovně-vzdělávacího procesu.

Výše uvedený dokument zahrnuje současně základní úkoly v letošním školním roce v oblastech organizace a řízení školy, vzdělávání učitelů, spolupráce s dalšími zainteresovanými orgány a organizacemi, dále stanoví úkoly úseku hospodaření, kontrolní činnosti a uvádí přehled školních akcí v daném období.

Součástí plánovacího systému jsou týdenní plány školy, se kterými jsou vyučující pravidelně seznamováni prostřednictvím nástěnky ve sborovně.

Na přípravě a realizaci dlouhodobých plánů i dalších organizačních dokumentů participují učitelé, jejich obsah je prokazatelně diskutován na poradách učitelů, resp. při zasedáních pedagogických rad.

Systém plánování vykazuje prvky kontinuity a provázanosti v jednotlivých oblastech práce školy.

Kvalita, rozsah a účelnost plánování vzhledem k velikosti a podmínkám školy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Organizování

Organizační struktura školy je stanovena *Organizačním řádem*, se kterým však nebyli pracovníci prokazatelným způsobem seznámeni. Kompetence a pracovní náplň zástupkyně ředitele je stanovena neformálním způsobem, který nezajišťuje kvalitní předpoklady pro řízení v rizikových situacích. Organizační řád vymezuje základní organizační pravidla pro fungování organizace, organizační struktura umožňuje účinné řízení školy.

Pedagogická rada a metodické sdružení jsou účinně a prokazatelně využívány jako poradní orgány, jsou nedílnou součástí rozhodovacího a organizačního systému školy. Pracovníkům je umožněn přístup k důležitým informacím prostřednictvím nástěnky ve sborovně školy, která současně slouží jako centrum vnitřního informačního systému.

Informace zákonným zástupcům žáků jsou podávány prostřednictvím žákovských knížek a třídních schůzek.

Ochrana osobních dat je dostatečně zajištěna před zneužitím. Organizace vyučování žáků odpovídá obecně závazným platným předpisům.

Škola realizuje *Projekt ekologické výchovy Kaštánek*, který prolíná výchovně-vzdělávacím procesem v průběhu celého školního roku a obsahuje konkrétní aktivity zpracované zajímavým a podnětným způsobem, který je přiměřený věku žáků.

Výchovná poradkyně vykonává funkci se zájmem a profesionálním přístupem. Agendu vede svědomitě a pečlivě, s problematikou výchovného poradenství je dobře obeznámena.

Vedení školy organizačně zajišťuje realizaci osmi zájmových kroužků, které významným způsobem doplňují výchovně-vzdělávací proces.

V rámci inspekční činnosti bylo kontrolováno vedení povinné dokumentace v letošním školním roce, kterou určují obecně platné právní předpisy. Dokumentace byla kontrolována namátkou. Kromě drobných formálních nedostatků, na které byl ředitel upozorněn (chybějící podpisy v zápisech z pedagogických rad apod.), bylo zjištěno, že nejméně ve dvou případech byli do školy zařazeni žáci, v jejichž dokumentaci chybí návrh pedagogicko-psychologické poradny či speciálně-pedagogického centra. Tím byl porušen § 7 odst. 4 vyhlášky MŠMT č. 127/1997 Sb., o speciálních školách a speciálních mateřských školách. Dále ředitel rozhodl o zařazení nejméně dvou žáků, u kterých nebyly zjištěny takové rozumové nedostatky, pro které se nemohou s úspěchem vzdělávat v základní škole. Tím došlo k porušení § 31 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol (školského zákona), ve znění pozdějších úprav.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání školy a informačních systémů je hodnocena jako dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

K vedení pracovníků jsou využívána jednání pedagogických rad a provozních porad. Projednávání aktuálních úkolů i plnění dílčích pracovních úkolů je operativně prováděno v rámci každodenního pracovníku styku. Tomu napomáhá i uspořádání místností ve škole - ředitelna a sborovna jsou vzájemně propojeny dveřmi. Operativní řízení je pružné a funkční. Vedení školy je demokratické, v pedagogickém sboru je vytvořena příznivá atmosféra.

Pro stanovení nenárokových složek platu má ředitel školy zaveden sešit, kde jsou stanovena

hlavní kritéria jeho přiznání. Každý pracovník má v tomto sešitě uveden konkrétní seznam všech činností, za které mu náleží osobní příplatek, součet všech finančních položek tvoří konečnou částku osobního příplatku. Učitelé stvrzují seznámení s výší osobního příplatku podpisem. Odměny jsou vypláceny každý měsíc na základě provedené práce. Zdůvodnění odměn dostávají pracovníci písemně. Systém odměňování je přehledný a jasný, odpovídajícím způsobem přispívá k motivování pracovníků.

Vedení školy vytváří dobré podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků. Jeden z učitelů si doplňuje odbornou způsobilost studiem speciální pedagogiky. Všem pedagogům je umožněna účast na vybraných akcích akreditovaných center dalšího vzdělávání s ohledem na potřeby školy. V období od září do prosince 1999 se učitelé zúčastnili již 17 vzdělávacích akcí.

Vedení a motivování pracovníků je inspekcí hodnoceno jako vyvážené, s převahou pozitivních prvků. Je hodnoceno jako velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Inspekci byl předložen kvalitně zpracovaný plán hospitační činnosti. Vychází z analýzy minulého školního roku a stanoví jako prioritu pro tento školní rok tři stěžejní předměty zvláštní školy - český jazyk, matematiku a pracovní vyučování. U každého učitele se počítá s uskutečněním dvou hospitací za pololetí. S plánem byli vyučující seznámeni na pedagogické radě. V současné době byla u všech provedena hospitace v českém jazyce a probíhají hospitace v matematice. Provedené hospitační vstupy jsou v plánu značeny. V případě shledaných nedostatků je hospitace opakována. Při kontrolní činnosti využívá ředitel školy odborné publikace (Řídíte dobře svoji školu?, Hospitace v práci ředitele školy).

Ucelený systém vnitřní kontroly zahrnující kontrolu všech oblastí práce školy není zatím v písemné formě vypracován, je však naplňován:

- kontrolou pedagogické dokumentace se pravidelně jednou měsíčně zabývá zástupkyně ředitele školy,
- kontrolou práce metodického sdružení, která probíhá na pedagogických radách,
- řízením a kontrolou práce uklízeček, kterou je pověřen školník.

Hodnocení žáků je prováděno v souladu s metodickým pokynem ke klasifikaci a hodnocení žáků zvláštní školy č. j. 10 182/98 - 24. Četnost klasifikace v žákovských knížkách je postačující.

Kontrolní systém školy je hodnocen jako velmi dobrý.

Hodnocení kvality řízení

Kvalita řízení je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

V 8. ročníku je v matematice vyučována žákyně na úrovni 4. ročníku zvláštní školy. Tuto možnost § 4 odst. 9 vyhlášky MŠMT č. 127/1997 Sb., o speciálních školách a speciálních mateřských školách, připouští za předpokladu, že učební plány a osnovy jsou individuálně upraveny (tzn. je vypracován individuální plán). Citované ustanovení vyhlášky není v tomto případě dodrženo.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. 28 828/98-21 ze dne 29. ledna 1999,
- vnitřní řád školy,
- koncepce a roční plán školy 1999 - 2000,
- třídní knihy,
- třídní výkazy, katalogové listy, osobní dokumentace žáků,
- rozvrh hodin,
- projekt ekologické výchovy Kaštánek,
- organizační řád školy,
- výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1998/1999,
- jednací protokol,
- kniha úrazů,
- zápisy z jednání pedagogické rady,
- zápisy z provozních porad,
- záznamy z kontrolní činnosti ředitele a zástupkyně ředitele.

ZÁVĚR

Výrazná pozitiva:

- estetická výzdoba školy,
- realizace doplňkových programů (ekologická výchova),
- zajištění výchovného poradenství, zájmové kroužky,
- jasně stanovené koncepční záměry školy,
- funkční plánování systém, zajištění informačních systémů,
- péče o další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Výrazná negativa:

- poničená či velikostně nevhodná část žákovského nábytku,
- nepořádek v budově školních dílen,
- nerespektování didaktických zásad ze strany vyučujících.

Doporučení:

- odstranit nedostatky zjištěné v průběhu inspekční činnosti,

- usilovat o navýšení rozpočtu školy potřebného k obnově a doplnění žákovského nábytku.

Kvalita vzdělávání je hodnocena jako dobrá, kvalita řízení jako velmi dobrá. Celkově je činnost školy hodnocena jako velmi dobrá.

Využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům je na základě zjištěných skutečností hodnocena jako efektivní.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Olga Talášková	Talášková v. r.
Členka týmu	Mgr. Věra Nosková	Nosková v. r.

V Náchodě dne 17. ledna 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 18. ledna 2000

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Mgr. Jaromír Vašíček	Vašíček v. r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
--------	------------------------

Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Dobrý	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Ještě vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo č. j. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	31. ledna 2000	093 45/00-5060
Zřizovatel	dtto	dtto

Připomínky ředitele školy

Datum	Č. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly doručeny.